TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN LỆ THUỶ** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 04/2024/QĐST-VDS	*Lệ Thủy, ngày 30 tháng 12 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V*/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LỆ THỦY, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trương Thị Nhàn.

Thư ký phiên họp: Bà Đỗ Thị Diệu Linh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên họp: Bà Lê Phan Lộc Nhung - Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 12 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 02/2024/TLST- VDS ngày 29 tháng 11 năm 2024 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2024/QĐST-HNGĐ ngày 16 tháng 12 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1972; nơi cư trú: Thôn X, xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình, có mặt;

* *Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan*: Ông Nguyễn Quang L, sinh năm 1933; địa chỉ: Thôn X, xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt;

* *Người làm chứng:*

+ Bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1961, nơi cư trú: Tổ dân phố T, thị trấn K, huyện L, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

+ Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1969; địa chỉ: Thôn Đ, xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình, có mặt.

* *Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:* Bà Nguyễn Thị L yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Quang L mất năng lực hành vi dân sự.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 18/11/2024, cũng như tại phiên họp người yêu cầu là bà Nguyễn Thị L trình bày: Bố mẹ của bà là ông Nguyễn Quang L, sinh năm 1933, bà Lê Thị G sinh năm 1931 (chết năm 1998). Bố mẹ sinh ra được 05 người con: Nguyễn Thị C, sinh năm 1961, Nguyễn Thị T sinh năm 1963 (chết), Nguyễn Quang V sinh năm 1966 (chết), Nguyễn Thị H sinh năm 1969 và bà là Nguyễn Thị L sinh năm 1972. Sau khi mẹ chết, bố (ông Nguyễn Quang L) ở với bà cho đến nay, vào năm 2020 ông bị ngã, chấn thương sọ não, được gia đình đưa đi viện điều trị một thời gian, sau đó về nhà nhưng hiện nay tình trạng của ông là

không có ý thức và không làm chủ được bản thân, mắt thì không thấy, mọi sinh hoạt cá nhân đều phải có người phục vụ toàn bộ. Mặc dù gia đình đã tìm mọi phương pháp để điều trị cho ông nhưng vẫn không có hiệu quả. Nay bà L làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình tuyên bố ông Nguyễn Quang L mất năng lực hành vi dân sự.

Theo các bản tự khai ngày 13/12/2024 của bà Nguyễn Thị C và bà Nguyễn Thị H cũng như tại phiên họp, bà C, bà H đều trình bày: Thống nhất về phần khai bố mẹ và chị em trong gia đình cũng như tình trạng của ông Nguyễn Quang L như bà L trình bày. Sau khi mẹ chết, bố của các bà là ông Nguyễn Quang L ở chung với vợ chồng bà Nguyễn Thị L, vào năm 2020 ông bị ngã, chấn thương sọ não, hiện nay tình trạng của ông là không có ý thức, làm chủ được bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân đều do bà L phục vụ toàn bộ. Mặc dù mấy chị em đã tìm mọi phương pháp để điều trị cho ông nhưng không có hiệu quả. Hiện nay bà L yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Quang L mất năng lực hành vi dân sự, bà C, bà H hoàn toàn nhất trí.

Sau khi Tòa án thụ lý vụ việc, bà Nguyễn Thị L có đơn yêu cầu Tòa án ra quyết định trưng cầu giám định. Tòa án nhân dân huyện Lệ Thủy đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 01/2024/QĐ-TA ngày 02/12/2024.

Ngày 11/12/2024 Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã có kết luận giám định số: 2238/KLGĐ, kết luận: Ông Nguyễn Quang L, thời điểm hiện tại: Kết luận theo tiêu chuẩn y học: Mất trí trong bệnh mạch máu, mức độ nặng (F01); kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp:

- Việc tuân thủ pháp luật tố tụng của Thẩm phán và Thư ký đảm bảo theo quy định của pháp luật;

- Sau khi thụ lý, Thẩm phán đã tiến hành lập hồ sơ theo đúng quy định của pháp luật, gửi thông báo thụ lý việc dân sự cho đương sự và Viện kiểm sát cùng cấp, ra quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự và chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát nghiên cứu.

- Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Đảm bảo đúng quy định của pháp luật.

Căn cứ Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự, Điều 22 của Bộ luật dân sự; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án đề nghị: Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị L, tuyên bố ông Nguyễn Quang L, sinh năm 1933, nơi cư trú: Thôn X, xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự; về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị L phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình nhận định:

[1]. Về tố tụng: Yêu cầu về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự là ông Nguyễn Quang L cư trú tại xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình .

[2] Về nội dung yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu đề ngày 18/11/2024, bản tự khai và lời trình bày tại phiên họp của người yêu cầu bà Nguyễn Thị L, người làm chứng bà Nguyễn Thị C và bà Nguyễn Thị H: Bố của các bà là ông Nguyễn Quang L, vào năm 2020 bị ngã, chấn thương sọ não, đã đi viện điều trị và các phương pháp khác nhưng hiện nay tình trạng của ông Nguyễn Quang L là không có ý thức và không làm chủ được bản thân, mắt không thấy, mọi sinh hoạt cá nhân đều phải có người phục vụ. Mặc dù gia đình đã tìm các phương pháp điều trị cho ông nhưng vẫn không có hiệu quả. Hiện nay ông không có khả năng ra Tòa tự khai, tham gia tố tụng được. Vì vậy, bà Nguyễn Thị L yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Quang L mất năng lực hành vi dân sự, bà Nguyễn Thị C và bà Nguyễn Thị H đều đồng ý với yêu cầu của bà Nguyễn Thị L.

[3]. Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự quy định về mất năng lực hành vi dân sự:

"1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".....

[4]. Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 2238/KLGĐ ngày 11/12/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với ông Nguyễn Quang L, sinh năm 1933, nơi cư trú: Thôn X, xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

- Về y học: Mất trí trong bệnh mạch máu, mức độ nặng (F01);
- Về năng lực hành vi dân sự: Mất năng lực hành vi dân sự.

Như vậy, yêu cầu của bà Nguyễn Thị L về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Quang L mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[5]. Về lệ phí*:* Bà Nguyễn Thị L phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật dân sự; Nghị quyết số

326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị L.

Tuyên bố ông Nguyễn Quang L, sinh năm 1933, nơi cư trú: Thôn X, xã L, huyện L, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị L phải chịu 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật, được trừ vào số tiền tạm ứng án phí mà bà L đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Lệ Thủy, tỉnh Quảng Bình theo biên lai số 0004483 ngày 29/11/2024.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc ngày quyết định được niêm yết; Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định, để yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình giải quyết theo thủ tục phúc thẩm.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Lệ Thủy;
- Các đương sự;
- TAND tỉnh QB;
- Chi cục THADS huyện Lệ Thủy;
- UBND xã L Thủy;
- Lưu VP, hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN
CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Trương Thị Nhàn